

รายงานการจัดการความรู้ ปี 2560

ทำลายเชื้อ พวกเรานั้นใจว่าทำได้

โดย เจ้าหน้าที่จ่ายกลาง งานบริการกลาง (กลุ่มการพยาบาล)

1. นางสาวมนัสนันท์	ลิ้มเจริญ	หัวหน้างานบริการกลาง
2. นางอำพรพรณ	ป้อมแก้ว	
3. นางแก้ว	ปานรอด	
4. นางสาวลี	รักวัต	
5. นางปิยาภรณ์	วิเชียร	
6. นางบังอร	ทับทัน	
7. นางสาวปราณี	ดวงพันธ์	
8. นางสาวศศิภัฏญา	พุ่มเกษม	
9. นางวิชญาภรณ์	ครุฑธา	

การบ่งชี้ความรู้

เหตุผลและที่มา(ในการคัดเลือกเรื่อง)

งานจ่ายกลาง เป็นศูนย์กลางของการรวบรวมอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้งานแล้ว เข้าสู่กระบวนการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อก่อนนำไปใช้ในการตรวจรักษาผู้ป่วย เริ่มจากกระบวนการล้างทำความสะอาด การบรรจุหีบห่อ และสุดท้ายคือการทำให้เครื่องมือปราศจากเชื้อ งานจ่ายกลางมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจำนวน 8 อัตรา ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีหน้าที่รับผิดชอบแตกต่างกันไป คือ เจ้าหน้าที่ประจำการล้างเครื่องมือจำนวน 2 คน , เจ้าหน้าที่ประจำการบรรจุหีบห่อ 2 คน , เจ้าหน้าที่จัดทำถุงมือ 1 คน และเจ้าหน้าที่ที่ประจำงานหนึ่ง เครื่องมือ อีก 1 คน อีก 2 คน จะเป็นเจ้าหน้าที่เวียน คือ สามารถทำได้ทุกตำแหน่งเมื่อเจ้าหน้าที่ประจำงานนั้นๆ หยุดงาน

งานในแผนกจ่ายกลางสำคัญทุกงาน แต่ที่จะไม่ควรผิดพลาดเลยคือการนั่งเครื่องมือ เพราะถ้าผู้ทีมาหนึ่งไม่มีความรู้ในการนั่งก็อาจเกิดความเสียหายได้ ฉะนั้นทางแผนกจึงคิดว่ามีวิธีใดที่จะทำให้เจ้าหน้าที่ประจำจำนวน 5 คน สามารถปฏิบัติงานนอกเหนือจากงานประจำของตนเองได้ในกรณีฉุกเฉิน เช่น เครื่องมือผ่าตัดไม่พอใช้ ต้องตามเจ้าหน้าที่มาทำการนั่ง ซึ่งเจ้าหน้าที่ล้างมาทำหน้าที่นั่งในกรณีฉุกเฉิน อาจจะทำให้เกิดความผิดพลาดเสียหายได้ จึงต้องมีการแนะนำวิธีการ หรือการสอน (ปฐมนิเทศ) ให้ถูกต้อง เหมือนเป็นการพัฒนาศักยภาพของตัวเจ้าหน้าที่

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เจ้าหน้าที่จ่ายกลางประจำงาน จำนวน 5 คน สามารถใช้เครื่องนั่งได้โดยได้รับการสอนใช้เครื่องและศึกษาจากคู่มือที่จะจัดทำขึ้นเกี่ยวกับวิธีและขั้นตอนในการใช้เครื่องนั่ง ได้อย่างมั่นใจเกิดความผิดพลาดน้อย หรือไม่ผิดเลย และถ้ามีเจ้าหน้าที่ใหม่มาปฏิบัติงานก็สามารถศึกษาคู่มือนี้ได้

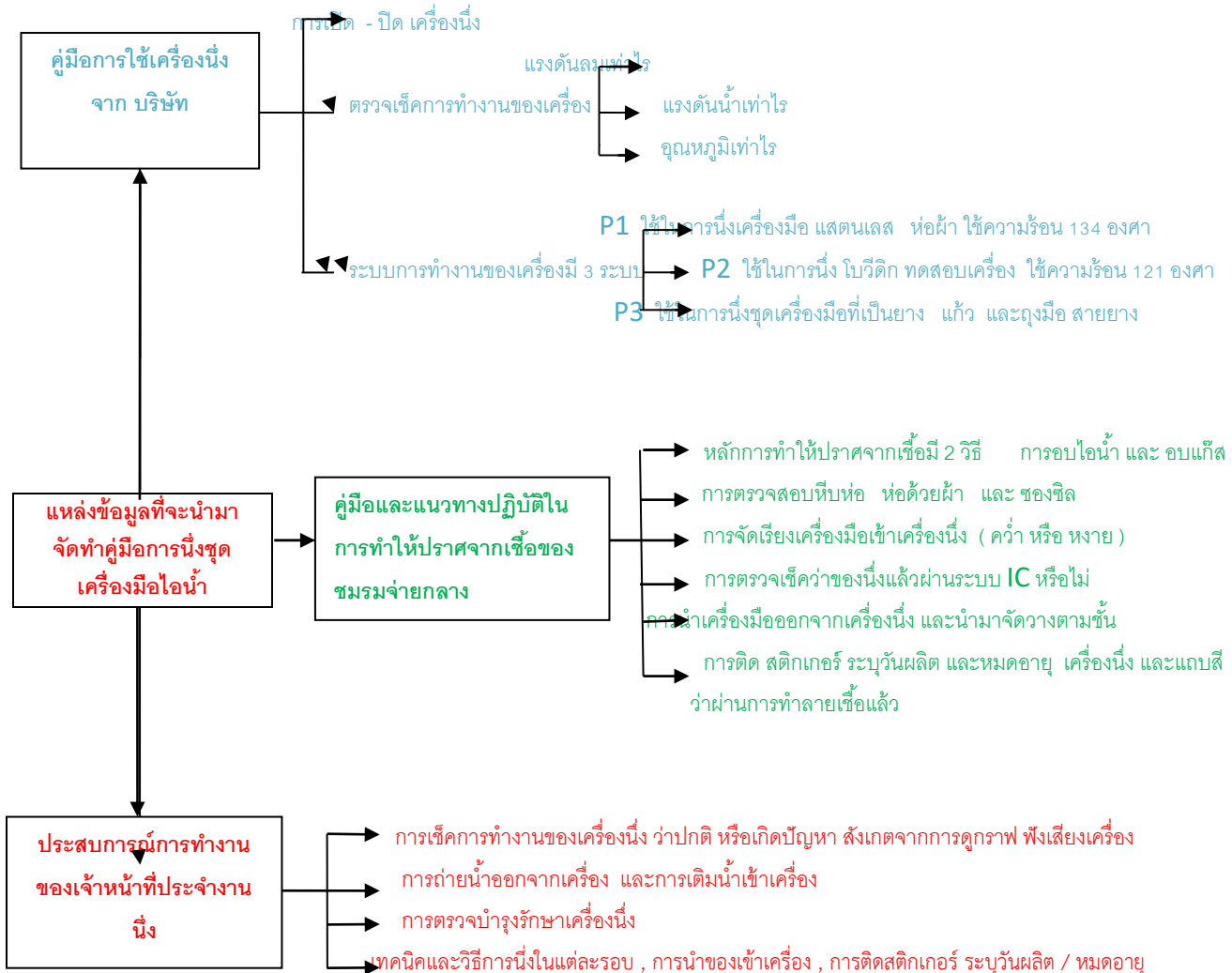
การสร้างและแสวงหาความรู้

หลังจากได้ข้อสรุปถึงแนวทางที่เราจะพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทั้ง 5 คนแล้ว ได้มาทบทวนหาแหล่งข้อมูลว่าจะหาจากไหน ที่คิดว่าจะเป็นแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ ที่จะนำมาประกอบการจัดคู่มือขึ้น และก็ได้สรุปว่าต้องหาแหล่งความรู้ดังต่อไปนี้

1. คู่มือศึกษาค้นคว้าจากแนวทางการทำให้อุปกรณ์การแพทย์ปราศจากเชื้อ ของกองควบคุมเครื่องมือแพทย์ สำนักกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข และแนวทางในการปฏิบัติในการทำลายเชื้อ และการทำให้ปราศจากเชื้อ ของชมรมศุนย์กลางปราศจากเชื้อแห่งประเทศไทย
2. คู่มือการใช้เครื่องหนึ่งของบริษัท GETINGE ซึ่งเป็นเครื่องหนึ่งที่ใช้งานอยู่ปัจจุบัน
3. จากประสบการณ์ / การบอกเล่าของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ อบไอน้ำ (หนึ่ง) ประจำที่แผนก ถึงวิธีและขั้นตอนในการนึ่งเครื่องมือ เทคนิคต่างๆ และข้อควรระวังในการใช้ เครื่องนึ่ง

การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

จากการศึกษาค้นคว้าจากคู่มือทั้ง 2 เล่ม และจากงานจ่ายกลางอื่น ได้รวบรวมและจัดหมวดหมู่ที่เราจะสร้างเป็นแผนที่ หรือ Mid Map ดังนี้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ได้มีการประชุมเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและ พุดคุย แลกเปลี่ยนความคิด ข้อเสนอแนะถึงการที่จะทำอย่างไรให้เจ้าหน้าที่ประจำงานในแต่ละงาน จำนวน 5 คน สามารถมาทำหน้าที่หนึ่งเครื่องมือได้น้ำได้โดยมั่นใจว่าจะไม่มีผิดพลาดหรือผิดน้อย

ครั้งที่ 1 ประชุมชี้แจงและสอบถามเจ้าหน้าที่ทั้งแผนกถึงวิธีการที่จะเรียนรู้วิธีการใช้เครื่องนี้ว่าจะใช้วิธีไหนดี ที่จะทำให้เข้าใจ และได้ตกลงกันว่าน่าจะมีการสอนก่อนโดยเจ้าหน้าที่ประจำงานหนึ่ง ก่อน

ครั้งที่ 2 เจ้าหน้าที่งานหนึ่งสาธิตการใช้เครื่องนี้ แต่ละขั้นตอนอย่างละเอียด เริ่มการสอนโดยเริ่มจากการเปิดเครื่องนี้ โดยการเปิด เบคร์เกอร์ บัมบ้า บัมลม และเปิดเครื่อง และสอนให้ทราบถึงระบบการนี้ จะมี 3 ระบบ คือ

P1 เป็นระบบที่ใช้สำหรับการนี้เครื่องมือทั่วไปที่เป็นแสตนเลส ห่อด้วยผ้าหรือซองซิล และห่อผ้าของห้องผ่าตัด หรือ ห้องคลอด ใช้อุณหภูมิ 134 องศา

P2 เป็นระบบที่ใช้สำหรับการนี้โบวี่ดิก ทดสอบการทำงานของเครื่อง ซึ่งจะต้องมีรหัสใส่ก่อนจะทำเครื่องจะทำการนี้ ใช้อุณหภูมิ 121 องศา

P3 เป็นระบบที่ใช้สำหรับนี้เครื่องมือประเภทแก้ว หรือ สายยางต่างๆ ใช้อุณหภูมิ 121 องศา หลังจากกด Start ต้องมีการใส่รหัสก่อนที่เครื่องจะทำงาน รหัสก็คือ 9101

ครั้งที่ 3 เจ้าหน้าที่หนึ่ง เริ่มสอนวิธีการเปิดเครื่อง การทำงานของเครื่อง วิธีจัดวางของเข้าเครื่อง และระบบของเครื่องนี้ในแต่ละระบบ และให้ทดลองปฏิบัติจริงทีละคนโดยเริ่มตั้งแต่ การเปิดเครื่อง การจัดวางของและการนำของเข้าเครื่องนี้ เริ่มทำงานของเครื่อง จนถึงการสิ้นสุดการทำงานของเครื่อง และนำของออกจากเครื่อง จนการจัดวางตามชั้น ตามแผนก และสุดท้ายการปิดเครื่อง และได้สอบถามว่ามีปัญหาอุปสรรคใดๆ หรือไม่ ในการใช้เครื่องนี้ เจ้าหน้าที่ทั้ง 5 คน สามารถปฏิบัติได้ แต่จะมีปัญหาในระบบการนี้ของระบบ P3 คือในการใส่รหัสเครื่อง จะจำยาก ซึ่งไม่สามารถบอกเทคนิคได้ เพราะทุกคนจะมีวิธีการจำของแต่ละคนเอง สุดท้ายก็ต้องเป็น 9101 ก่อนที่จะกด Enter เพื่อเดินเครื่อง แต่วิธีการกดของแต่ละคนจะคล้ายกันคือ กด Start → Enter กดลูกศรล่าง 1 ครั้ง กดลูกศรขวา 1 ครั้ง กดลูกศรบน 1 ครั้ง กดลูกศรขวา 2 ครั้ง → กดลูกศรบน 1 ครั้ง → กด Enter เข้าสู่ระบบการนี้ P3

เมื่อนำการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 ครั้งมาสรุปเพื่อประเมินผล ได้ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ทั้ง 5 คนสามารถ ปฏิบัติ หน้าที่นี้ได้ในกรณีฉุกเฉิน (ตาม OT)
2. มีการเสนอว่า น่าจะมีการทำคู่มือประกอบสำหรับการใช้เครื่องไว้เพื่อศึกษาเพราะถ้าเจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำประจำก็อาจจะเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน

การวัดผล

หลังจากการทดลองให้เจ้าหน้าที่ประจำห้อง 5 คน ลองมาปฏิบัติงานหนึ่งโดยการนั่งคนละรอบในแต่ละวัน เริ่มจากการเปิดเครื่อง จัดเรียงของเข้าเครื่อง การเลือกระบบการนั่ง จนถึงการนำของออกจากเครื่องและจัดวางตามชั้น โดยมีเจ้าหน้าที่ที่ประจำคอยสังเกตการณ์ และถ้ามีข้อสงสัยให้สอบถามทันที ได้ผลสรุปคือเจ้าหน้าที่แต่ละคนสามารถใช้เครื่องหนึ่งได้ แต่อาจจะช้าเพราะยังไม่คล่อง

การแบ่งปันความรู้

ได้มีการประชุมกันภายในหน่วยงานถึงการที่นำเจ้าหน้าที่ประจำห้องทั้ง 5 คน มาศึกษาและทดลองงานในหน้าที่หนึ่ง เพื่อปฏิบัติงานในกรณีฉุกเฉิน ได้ผลสรุปคือ เจ้าหน้าที่ทั้ง 5 คน สามารถที่จะทำการนั่งเครื่องมือระบบไอน้ำได้ แต่ขอให้มีการทำคู่มือไว้สำหรับศึกษา พร้อมกับวาง Drive K คลังความรู้ของหน่วยงานบริการกลาง กลุ่ม KM ของศูนย์อนามัยที่ 3 และ ลง Face book ของ KM ของศูนย์อนามัยที่ 3

การเรียนรู้

งานจ่ายกลางเป็นศูนย์รวมของเครื่องมือที่ต้องทำให้ปราศจากเชื้อโดยเริ่มจากการล้างเครื่องมือ การบรรจุหีบห่อเครื่องมือ และสุดท้ายคือการทำให้ปราศจากเชื้อโดยการอบไอน้ำ (นิ่ง) ที่ผ่านมานั้นเจ้าหน้าที่ในแผนกจ่ายกลางจะปฏิบัติงานกันแบบทำประจำงานคือ งานล้าง ก็ล้างเครื่องมืออย่างเดียวไม่สามารถทำงานอื่นๆได้ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ 5 คนที่ปฏิบัติงานประจำ และได้เคยมีการตามเจ้าหน้าที่มาทำการนั่งเครื่องมือแบบฉุกเฉินกรณีเครื่องมือห้องผ่าตัดไม่พอต่อการใช้งาน จึงได้มีการสอนงานจากประสบการณ์ทำงานโดยเจ้าหน้าที่ประจำห้องหนึ่ง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนในจ่ายกลางสามารถทำการนั่งเครื่องมือได้ ทำให้เครื่องมือพร้อมใช้เสมอ

การต่อยอด

งานจ่ายกลางคิดว่าจะมีการทำเป็นคู่มือสำหรับการใช้เครื่องนั่งไว้สำหรับให้เจ้าหน้าที่ศึกษาประกอบการนั่งในกรณีที่ยังไม่คล่อง และสำหรับเจ้าหน้าที่ใหม่ใช้ศึกษาต่อไป

รูปการสอนวิธีใช้เครื่อง / การทดลองใช้เครื่อง

การถอดรหัสในการนั่ง ระบบ P3

การจัดเรียงของเข้าเครื่องนี้

แบบรายการตรวจสอบ Check list การจัดทำ KM

องค์ประกอบที่ 1 การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge identification)	มี	ไม่มี
- ที่มาความสำคัญ เหตุผล และความจำเป็น	/	
- เป็นข้อมูลสถานการณ์ปัญหา	/	
- สะท้อนผลกระทบ และความรุนแรงของปัญหา	/	
- กำหนดวัตถุประสงค์	/	
องค์ประกอบที่ 2 การแสวงหาความรู้		
- ทบทวน รวบรวมความรู้จากแหล่งต่างๆ	/	
- ข้อมูลครอบคลุมประเด็นการบ่งชี้ความรู้ที่กำหนด	/	
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ		
- จัดหมวดหมู่	/	
- วิเคราะห์ (แยกแยะความรู้)	/	
- สังเคราะห์ (สร้างความรู้)	/	
- กรอบแนวความคิด		/
องค์ประกอบที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประมวลผล และแบ่งปันความรู้		
- ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มชุมชนนักปฏิบัติที่มีความสนใจในประเด็นนี้	/	
- สรุปผลเพื่อให้ได้ความรู้ และตอบประเด็นตามวัตถุประสงค์	/	
- มีการแสดงข้อมูลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระบุว่าสิ่งใดได้ และไม่ได้ตามวัตถุประสงค์	/	
- ประเด็นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ไม่ได้ต้องดำเนินการจนกว่าจะสำเร็จ	/	
องค์ประกอบที่ 5 การเรียนรู้		
- สรุปการเรียนรู้ ให้เห็นภาพรวม		/
- อภิปราย		/
- ข้อเสนอแนะ		/

แนวปฏิบัติที่ดี (Best practice) / นวัตกรรม (Innovation)

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้ใช้เพื่อประเมินผลงานที่ได้จากการจัดการความรู้ของหน่วยงานว่าเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best practice) หรือนวัตกรรม (Innovation)

ลำดับที่	รายละเอียด	ใช่	ไม่ใช่
1	เป็นสิ่งใหม่ (เกิดขึ้นใหม่ หรือ พัฒนาต่อยอดให้ดีกว่าเดิม)		/
2	เกิดจากการปฏิบัติทดลองด้วยตนเอง	/	
3	เป็นสิ่งที่ดี และถูกต้อง	/	
4	สามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	/	
5	ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการทำงาน	/	
6	เมื่อนำไปใช้สามารถวัดผลได้	/	
7	สามารถนำความรู้ หรือวิธีการไปพัฒนาต่อยอดได้	/	

สรุปผล ผลงานนี้เป็น แนวปฏิบัติที่ดี Best practice (มีข้อ 2 -7)

นวัตกรรม Innovation (มีครบทุกข้อ)